

Temanotat

Irak: Tallmessig oversikt over voldelige angrep desember 2008 – t.o.m. mars 2009 i de ni sydlige provinsene

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon
Storgaten 33 A
Postboks 8108 Dep
N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70
Fax: 23 30 90 00
E-post: mail@landinfo.no
www.landinfo.no

Temanotat **Irak: Tallmessig oversikt over voldelige angrep i de sydlige provinsene**

SUMMARY

The data that are presented in this overview cover mainly the period December 2008 – March 2009. The data are largely compiled on the basis of the monthly figures presented by Iraq Body Count, supplied with data from additional sources. It should be noted that in general, the methodology used by the various sources usually result in discrepancies between the data they provide. As a consequence, their figures for incidents and human casualties may differ. Various factors that may cause such differences are discussed briefly below. The figures presented should be regarded first and foremost as an indicative, not comprehensive, description of the security situation in this part of the country

SAMMENDRAG

Materialet som presenteres i denne oversikten dekker hovedsakelig perioden desember 2008 – t.o.m. mars 2009. Tallene er for det meste hentet fra oversiktene fra Iraq Body Counts månedlige oversikter, og supplert med data fra andre kilder i tillegg. En bør generelt være oppmerksom på at ulikheter i metodikken som de ulike kildene bruker, fører til at tall over hyppigheten av insidenter og menneskelige tap varierer. I rapporten er det vist til disse og andre faktorer som skaper feilmarginer i tallmessige oversikter over slike forhold. De fremlagte tallene bør derfor betraktes som først og fremst indikative hva angår bildet av sikkerhetssituasjonen i denne delen av landet.

INNHold

1. Innledning	5
2. Antall voldsepisoder og drepte (sivile og militære/politi) pr. måned (des. 08 t.o.m. mars 09) for hver provins	7
2.1 Tabell 1: Antall voldsepisoder totalt	7
2.2 Figur 1. Voldsepisoder per provins (hele landet)	8
2.3 Tabell 2. Type voldsepisoder	8
2.3.1 Tabell 2a. Drepte pr. type voldsepisode.....	9
2.4 Tabell 3. Antall voldsepisoder pr. målgruppe	9
2.5 Tabell 4. Drepte pr. målgruppe.....	9
2.5.1 Tabell 4b. Drepte pr målgruppe, månedlig.....	11
3. Kidnappinger og drap	11
4. Referanser	12

1. INNLEDNING

Det innsamlede materialet dekker perioden desember 2008 – t.o.m mars 2009. Dataene i Tabell 1 og Figur 1 går imidlertid kun frem t.o.m. februar 2009. Tallene er for det meste hentet fra oversiktene fra Iraq Body Count (IBC), som fører månedlige oversikter.

Tallene fra IBC er kontrollert mot en annen tilsvarende kilde; icasualties.org. Denne kilden oppgir gjennomgående lavere antall enn IBC, men de samme opplysninger er også rapportert av IBC. Ulikhetene mellom de to kildene antas å skyldes forskjeller i rapporteringsmetoder, slik det vanligvis forekommer i forbindelse med rapporteringen generelt om sikkerhetssituasjonen i Irak.

For kidnappinger har en ikke lykkes å finne systematiske oversikter, og dette er kommentert nærmere i vedkommende avsnitt.

De ulike kildenes metoder for å samle inn, sammenstille og videreformidle sin informasjon, varierer i betydelig grad. Dette kan slå kraftig ut på de faste tall som kildene publiserer, og dermed skape usikkerhet om tilgjengelige tall (Pedersen 2008).

Eksempelvis vil en om man sammenlikner tallene i tabellene 1 og 3, se et betydelig avvik mellom de totale antall voldsepisoder i perioden, for så vidt som at Tabell 3 inneholder tall for ytterligere en måned. I slike tilfeller vil trolig tallene best kunne si noe om forholdet mellom forekomsten av vold mellom de ulike provinsene.

Det gjøres oppmerksom på at Landinfos temanotat “Irak: De ni sydlige provinsene per april 2009”, utarbeidet av forsker Reidar Visser ved NUPI på oppdrag for Landinfo, er utarbeidet på et annet grunnlag enn det som ligger til grunn for tallene som presenteres i det følgende.

Visser har i sin undersøkelse lagt til grunn voldsepisoder av typen arrestasjoner og trusler mot politiske motstandere, og beskrevet voldsnivået i henhold til dette. Voldshandlingene som tallene i det foreliggende notatet illustrerer, viser imidlertid til hovedsakelig væpnede angrep av ulik art. Tallene legges således frem som et selvstendig bidrag til å belyse sikkerhetssituasjonen i disse provinsene. Sammenholder man begge publikasjonene, får en dermed et bredere bilde av sikkerhetssituasjonen i de ni provinsene.

I tolkningen av tallene må en for øvrig ta flere forbehold om tallenes nøyaktighet. Her skal det nevnes et par vanlige forbehold.

Presisjonsnivå: Manglende spesifisering av hva slags vold det er som rapporteres. Dette kan ha betydning for hvordan voldsnivået kan oppfattes. Rapporterte hendelser omfatter i mange tilfeller alt fra store selvmordsaksjoner til arrestasjoner, razziaer og våpenfunn uten personskade/dødsfall. Voldelige hendelser i forbindelse med kriminalitet blir for eksempel ikke alltid rapportert som dette, men kun som voldshendelse.

Tabell 2 og 2a viser for eksempel et relativt høyt antall drap med håndvåpen eller for hånd i Wasit, men nesten ingen anslag med bruk av eksplosiver. Dette kan indikere at volden i denne provinsen først og fremst er individuell og handler om private oppgjør i liten skala. På samme måte kan en høy forekomst av personer drept i selvmordsbombeangrep, som i Babel (Tabell 2a), tyde på både et annet slags konfliktbilde og på spesifikke målgrupper (folkemengder som for eksempel pilgrimsfølger), likevel uten at dette fremgår nærmere av tallene.

Statistisk signifikans: Tallene kan være for lave til å gi noen meningsfull indikasjon på forskjeller mellom provinser. Sammenlikner man for eksempel tallene i Tabell 1 med grafen i Figur 1 vil man se at de ni provinsene stort sett ligger på eller er svært nær bunnlinjen. Et tall på rundt for eksempel 15 hendelser over tre måneder vil da være for lavt til å kunne gi noe klart bilde av de aktuelle provinsenes voldelighet uten at relevante bakgrunnsforhold trekkes inn og beskrives.

Betydningen av lokale forhold: Eksempelvis vil urbaniseringsgrad, befolkningstetthet, etnisk og religiøs sammensetning og politiske forhold kunne gi betydelige utslag i hva slags vold som blir utøvd, i hvilken grad og under hvilke forhold. Slike forhold kan sjelden leses direkte ut av talloppgavene.

Tallene bør derfor leses med slike forbehold som nevnt over. Likevel vil de forhåpentligvis være tilstrekkelig inndelt i kategorier til at de oppfyller formålet, som er å bidra med en tallmessig illustrasjon av sikkerhetssituasjonen i de ni provinsene.

2. ANTALL VOLDSEPISEDER OG DREPTE (SIVILE OG MILITÆRE/POLITI) PR. MÅNED (DES. 08 T.O.M. MARS 09) FOR HVER PROVINS

2.1 TABELL 1: ANTALL VOLDSEPISEDER TOTALT

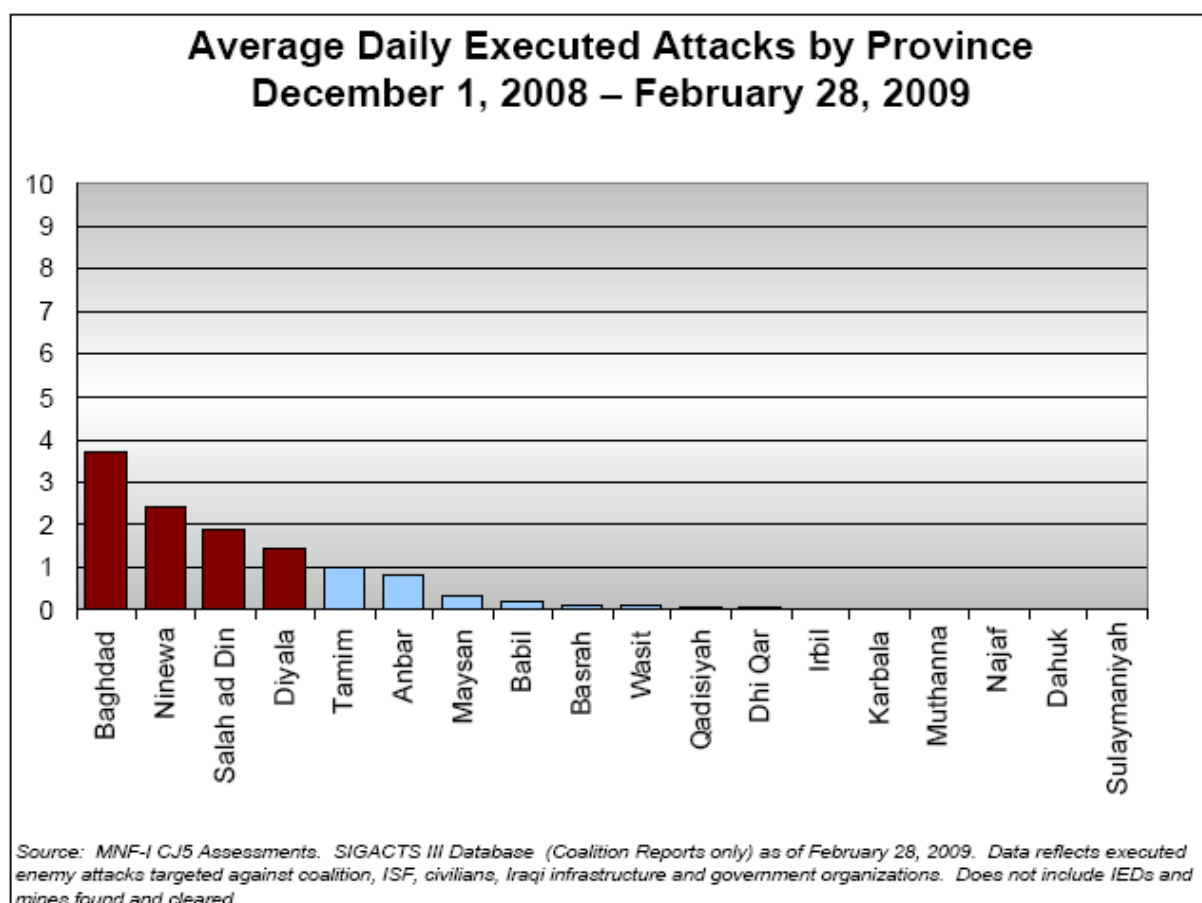
Periode: Desember 2008 – februar 2009. Tallene er ikke fordelt på typer av voldsepisoder.

Provins	Innbyggertall*	des 08	jan 09	feb 09	Totalt pr. provins
Babel	1,65 mill	56	30	41	127
Basra	1,95 mill	17	20	19	56
Karbala	890 000	0	1	2	3
Maysan	820 000	10	30	13	53
Najaf	1 mill	1	3	2	6
Dhi Qar	1,6 mill	6	4	5	15
Muthanna	615 000	0	0	1	1
Qadisiyya	1 mill	6	3	9	18
Wasit	1,1 mill	18	21	14	53
Totalt		114	112	106	332

Kilde: UN Inter-Agency Information and Analysis Unit 2009

* Kilde for innbyggertall: DMHA 2009

2.2 FIGUR 1. VOLDSEPIDODER PER PROVINS (HELE LANDET)

Kilde: U.S. Department of Defense 2009

2.3 TABELL 2. TYPE VOLDSEPIDODER

Periode: Desember 2008 – mars 2009

	Babel	Basra	Karbala	Maysan	Najaf	Dhi Qar	Muthanna	Qadisiyya	Wasit
Bombe	3	1		2				1	1
Bombe festet til kjøretøy	6	4							
Selvmondsbombe	2		1						
Skutt eller drept for hånd	20	4		1				4	16
Landmine	1								
Uspesifisert	1								
Totalt	33	7	1	3	0	0	0	5	17

Temanotat Irak: Tallmessig oversikt over voldelige angrep i de sydlige provinsene

Kilde: IBC 2009

2.3.1 Tabell 2a. Drepte pr. type voldsepisode

Periode: Desember 2008 – mars 2009

	Babel	Basra	Karbala	Maysan	Najaf	Dhi Qar	Muthanna	Qadisiyya	Wasit
Bombe	5	1		4				3	1
Bombe festet til kjøretøy	21	4							
Selvordsbomber	62		7						
Skutt eller drept for hånd	23	4		1				4	23
Landmine	4								
Uspesifisert	1								
Totalt	116	9	7	5	0	0	0	7	24

Kilde: IBC 2009

2.4 TABELL 3. ANTALL VOLDSEPIDODER PR. MÅLGRUPPE

Periode: Desember 2008 – mars 2009

	Babel	Basra	Karbala	Maysan	Najaf	Dhi Qar	Muthanna	Qadisiyya	Wasit
Sivile	20	4	1	2				3	12
Politi	4	3						2	3
Militære		1		1					1
Myndighetsperson	9	2							1
Totalt	33	10	1	3	0	0	0	5	17

Kilde: IBC 2009

2.5 TABELL 4. DREPTE PR. MÅLGRUPPE

Periode: Desember 2008 – mars 2009

	Babel	Basra	Karbala	Maysan	Najaf	Dhi Qar	Muthanna	Qadisiyya	Wasit
Sivile	78	7	7	4				3	19
Politi	5	3						4	3
Militære		1		1					1

Temanotat Irak: Tallmessig oversikt over voldelige angrep i de sydlige provinsene

Myndighets- person	33	2							1
Total	116	13	7	5	0	0	0	7	24

Kilde: IBC 2009

2.5.1 Tabell 4b. Drepte pr. målgruppe, månedlig

Periode: Desember 2008 – mars 2009

Målgruppe	Sivile				Politi				Militære				Myndighetspersoner			
	des	jan	feb	mar	des	jan	feb	mar	des	jan	feb	mar	des	jan	feb	mar
Babel	11	2	49	16	1	1	2	1					1	28	3	1
Basra	2	1	4			2	1		1				1			1
Karbala			7													
Maysan		1	3									1				
Najaf																
Dhi Qar																
Muthanna																
Qadiisiyya						3	1									
Totalt sivile	13	4	63	16												
Totalt politi					1	3	3	1								
Totalt militære									1			1				
Totalt myndighetspersoner													2	28	3	2

Kilde: IBC 2009

3. KIDNAPPINGER OG DRAP

Tabellene ovenfor gir en oversikt over antall drap i perioden.

Vedrørende kidnappinger, er det rapportert kun ett tilfelle i løpet av desember, januar og februar. En politimann ble kidnappet på vei til jobb 20. januar 2009, og funnet skutt dagen etterpå. Hendelsen skjedde i al-Zubair distriktet i Basra (Awsat al-Iraq 2009 & IBC 2009).

Tallene på kidnappinger er ifølge forsker Reidar Visser (Visser 2009) generelt svært upålitelige, da en bl.a. må regne med en betydelig underrapportering. Ifølge flere kilder som ble konsultert av Landinfo i forbindelse med factfinding-reise til Irak (KRG-regionen) og Amman i februar 2009, må en regne med at omfanget av kidnappinger er omfattende, og særlig motivert av økonomisk vinning. En må anta at kidnappinger som er meldt til politiet i mange tilfeller ikke blir opplyst offentlig av hensyn til etterforskningen. Dernest må en anta at mange kidnappingsaker ikke blir anmeldt men løst privat (Landinfo 2009).

I forbindelse med innsamlingen av tallmaterialet til dette notatet, lyktes det ikke Landinfo å finne systematiske oppstillinger over forekomsten av kidnappinger.

4. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Awsat al Iraq (2009, 21. januar). Kidnapped cop found dead in Basra. *Awsat al Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=106722> [lastet ned 18. mai 2009]
- DMHA, dvs. The Center for Excellence in Disaster Management & Humanitarian Assistance (u.å.). *Iraq Crisis Report*, April 2009. Tilgjengelig fra <http://coe-dmha.org/HARIraq.cfm> [lastet ned 18. mai 2009]
- Icasualties.org (u.å.). *Iraq Coalition Casualty Count*. Tilgjengelig fra <http://icasualties.org/Iraq/IraqiDeaths.aspx>, [lastet ned 18. mai 2009]
- Iraq Body Count (u.å.). *Incidents*. Tilgjengelig fra <http://www.iraqbodycount.org/database/incidents/page1> [lastet ned 18. mai 2009]
- UN Inter-Agency Information and Analysis Oversikten er gjort på basis av oppgaver fra UNAMI Safety and Security Unit. Deres informasjon er samlet inn fra kilder som: Åpne mediekilder, nhyetsnettsteder, TV-kanaler, lokale irakiske aviser, lokale irakiske kilder, og USAs ambassade i Bagdad, <http://db.iauiraq.org/devinfoapp.aspx?cl=DAT> [lastet ned 18. mai 2009]
- U.S. Department of Defense (2009, 25. mars). *Measuring Stability and Security in Iraq*. Washington DC: US Department of Defense. Tilgjengelig fra http://www.defenselink.mil/pubs/pdfs/Measuring_Stability_and_Security_in_Iraq_March_2009.pdf [lastet ned 18. mai 2009]

Muntlige kilder

- Landinfo factfinding-reise. Intervjuer i Irak og Jordan februar 2009
Rapport fra reisen publiseres i nærmeste fremtid.
- Pedersen, J. (2008). *Krigen i Irak. Hvor mange har dødd og spiller tallet noen rolle?* Presentasjon på Fafo-frokost 17. januar.
Pedersen er forskningssjef ved Forskningsstiftelsen Fafo.
- Visser, R. (2009) Sikkerhetssituasjonen i Iraks ni sydlige provinser. Presentasjon av rapport.. Foredrag Landinfo, 7. mai.
Visser er forsker ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI).